

گزارش عملکرد سرمایه گذاری

الف: تاسیس و راه اندازی شرکت های زیرمجموعه صندوق توسعه ملی

در راستای اجرای بند ۵-۲ شیوه نامه سرمایه گذاری داخلی صندوق توسعه ملی که بیان می دارد: "به منظور پیشبرد اهداف سرمایه گذاری، هیأت عامل صندوق مجاز است نسبت به تأسیس، تملک یا خرید شرکت ها و سایر ابزارهای مالی و سازوکارهای اجرایی مورد نیاز اقدام کند. اولویت انجام فعالیت اقتصادی با نام شرکت های صندوق و نه خود صندوق است."، صندوق توسعه ملی اقدام به تأسیس یک شرکت مادر تخصصی (سرمایه آفرین میهن) نمود و این شرکت نیز اقدام به تاسیس دو شرکت شامل یک هلدینگ مالی (رهپویان سرمایه ایرانیان) و یک شرکت تخصصی بالادست توسعه میادین نفتی و گازی (توسعه انرژی سام) نمود و فعالیت های سرمایه گذاری صندوق توسعه ملی از طریق این شرکت ها انجام می پذیرد.

ب: طراحی و استقرار زیر ساختها

ب-۱: کمیته سرمایه گذاری داخلی و خارجی

به منظور ارائه نظرات مشورتی و تخصصی به معاونت سرمایه گذاری داخلی و هیأت عامل، شیوه نامه کمیته در جلسه شماره ۶۸۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۹ هیأت عامل صندوق طرح و مصوب شد و تا انتهای مهرماه ۱۴۰۲، تعداد ۱۸ جلسه برگزار و طرح های متنوعی از سرمایه گذاری ها مطرح، بررسی و تصمیم سازی شد و تعداد جلسات کمیته سرمایه گذاری نیز ۹ جلسه انجام پذیرفت.

ب-۲: بیانیه سیاست سرمایه گذاری داخلی (IPS)

در راستای قوت بخشی و شفافیت اقدامات صندوق در حوزه سرمایه گذاری داخلی مشتمل بر چارچوب ها و خط مشی های مربوط و به منظور هم راستایی با دیگر سیاست ها و برنامه های صندوق، این بیانیه در جلسه شماره ۷۴۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۲/۰۴ هیأت عامل صندوق طرح و پس از بحث و بررسی، به تصویب رسید.

ب-۳: ارائه مدل های متنوع سرمایه گذاری غیرمداخله ای صندوق توسعه ملی (I-HOPE)

صندوق توسعه ملی برگرفته از تجارب خود و با استفاده از ظرفیت اساسنامه ای مغفول مانده در حوزه های سرمایه گذاری داخلی و خارجی و همچنین بنابه مقضیات کنونی کشور (که میزان تشکیل سرمایه در اقتصاد کشور از استهلاک آن کمتر بوده بطوری که طی چهار سال گذشته پیاپی رشد منفی سرمایه گذاری خالص در اقتصاد ایران اتفاق افتاده است) و درس های سرمایه گذاری داخلی و بین المللی و همچنین تجارب ناموفق بنگاهداری صندوق های سرمایه گذاری و صندوق های بازنشستگی داخل کشور، اقدام به طراحی و بکارگیری مدل های متنوعی از سرمایه گذاری غیرمداخله ای (I-HOPE) با هدف کمک به بنگاه سازی (نه بنگاهداری صندوق) و نیز جذب بخشی از عواید طرح، مطابق با مقتضیات سرمایه گذاری داخلی و ظرفیتهای موجود قراردادی سرمایه گذاری غیرمداخله ای نمود و مدل های متنوع مزبور در دسترس عموم قرار گرفت (گزارش پیوست).

ج- سرمایه‌گذاری‌های انجام گرفته شده:

تا انتهای مهرماه ۱۴۰۲ طرح‌های سرمایه‌گذاری شده به تفکیک حوزه‌های مختلف سرمایه‌گذاری مطابق با بیانیه سیاست سرمایه‌گذاری داخلی صندوق (IPS) براساس جدول زیر انجام پذیرفته است:

حوزه سرمایه‌گذاری	رقم سرمایه‌گذاری شده تاکنون	درصد مشارکت از کل (تامین مالی + آورده)	حجم کل طرح
صنایع بالادستی نفت، گاز و پتروشیمی			
۱. توسعه نفت و گاز دشت آزادگان اروند (میدان نفتی مشترک ایران و عراق)	۲۵/۵ هزار میلیارد ریال	۸۱ درصد	۱۰ میلیارد دلار
۲. توسعه میادین گازی هما، وراوی و مرکز تفکیک تابناک (نگهداشت و افزایش ۶۰ میلیون مترمکعب گاز در روز حدود ده درصد کل مصرف گاز کشور)	۷۰ میلیون یورو	۳۲/۵ درصد	۲۱۵ میلیون یورو
حوزه سرمایه‌گذاری			
صنایع پایین دستی نفت، گاز و پتروشیمی			
۳. پتروشیمی PDH-PP تدبیر	۱/۷ هزار میلیارد ریال	۷۵ درصد	۹۴۰ میلیون دلار
۴. بازسازی واحد آمونیاک ونزوئلا (سرمایه‌گذاری خارجی)	۵۲ میلیون دلار	۶۷ درصد	۱۳۵ میلیون دلار
نیروگاهی، تامین و انتقال آب برای صنعت			
۵. نیروگاه خود تامین تارینا - فولاد خوزستان	در حال نهایی سازی قرارداد	۶۰ درصد	۲۹۸ میلیون یورو
۶. نیروگاه خود تامین سیرجان - گل گهر	در حال اصلاح مدل	۶۰ درصد	۲۹۸ میلیون یورو
۷. خط انتقال آب به استان فارس	در حال نهایی سازی	۵۹ درصد	۶۶۰ میلیون یورو
حوزه‌های بایوتک سلامت و امنیت غذایی			
۹. تولید انواع داروهای بایوتکنولوژی و واکسن‌ها بیوسان فارمد	در حال نهایی سازی قرارداد	۳۲ درصد	۳۷ هزار میلیارد ریال
۱۰. تولید انواع بذرهای هیبریدی (هم سرمایه‌گذاری با شرکت معتبر بین المللی - جذب سرمایه‌گذاری خارجی)	اصلاح ساختار مشارکت	۴۶ درصد	۱۰۸ میلیون یورو
بازارهای مالی (بازار سرمایه و بازار پول)			
۱۱. صندوق تثبیت بازار	۱۱۰ هزار میلیارد ریال	۶۹ درصد	۱۵۹ هزار میلیارد ریال
۱۲. سرمایه‌گذاری مستقیم در بازار سرمایه از طریق شرکت زیرمجموعه	۲۰ هزار میلیارد ریال	--	--
۱۳. سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری بازار سرمایه	۲ هزار میلیارد ریال	--	--
۱۴. عضویت در هیأت موسس بانک، بیمه و بورس فرامرزی (آفشور)	در حال نهایی سازی	--	--
حوزه‌های مرتبط با تهاتر به منظور وصول مطالبات صندوق			
۱۵. خرید ۳۳ درصد از سهام بانک سینا	بانک به عنوان ابزار مورد نیاز صندوق توسعه ملی ارزش معامله ۴۵ هزار میلیارد ریال (حدود ۳۷ هزار میلیارد ریال از محل تهاتر بدهی ارزی بنیاد مستضعفان)		

سایر طرح‌های در حال نهایی سازی:

۱. شیرین سازی و انتقال آب خط دوم (استان یزد و کرمان) - در انتظار دریافت قرارداد خرید تضمینی ارزی آب
۲. شیرین سازی و انتقال آب سیستان (فاز اول) - در انتظار دریافت قرارداد برگشت ارزی منابع صندوق
۳. پتروشیمی PDH-PP بید بلند
۴. پتروشیمی PDH-PP گروه انتخاب
۵. توسعه میادین لایه های نفتی پارس جنوبی
۶. مذاکره سرمایه گذاری در توسعه ۲۳ میادین گازی و نفتی (بالاخص میادین مشترک)
۷. با توجه به اهمیت نهادهای پولی و مالی فرامرزی در ایجاد یک سیستم اقتصادی با ثبات، شورایی عالی مناطق آزاد تجاری، تاسیس بانک، بورس و بیمه آفشور را از سال ۱۴۰۱ در دستور کار قرار داده است. این اقدام با همکاری بانک مرکزی، بیمه مرکزی، سازمان بورس و اوراق بهادار و چندین بانک و نهاد مالی در حال انجام است و صندوق توسعه ملی به عنوان موسس و سهامدار در هیات موسس هر سه نهاد مذکور حضور دارد.
۸. تملک بخشی از دارایی بانک‌ها: در راستای تهاثر بدهی بانک‌ها به صندوق توسعه ملی، مذاکراتی با بانک‌های ملت، صنعت و معدن، تجارت، ملی و سپه در حال انجام است که طی آن مقرر است بخشی از سهام تحت مالکیت این بانکها در بورس اوراق بهادار به صندوق توسعه ملی منتقل شود.

مهمترین دستاوردهای سرمایه‌گذاری:

۱. تغییر رویکرد از نقش منفعلانه صرفا اعطای تسهیلات وام به رویکرد تاثیرگذار و سرمایه‌گذار غیرمداخله‌ای، کمک به بنگاه سازی بجای بنگاه‌داری، جذب عواید طرح همگام (به منظور حفظ و افزایش منابع) با تامین مالی آن.
۲. طراحی و بکارگیری از سیستم‌های نظارتی هوشمندانه و موثر به منظور کنترل هزینه کرد طرح‌ها و جلوگیری از هدر رفت منابع و یا خروج منابع خارج از اهداف طرح‌های سرمایه‌گذاری.
۳. تغییر رویکرد از اعطای وام به طرح‌های متعدد، پراکنده و نامرتب با یکدیگر، به سرمایه‌گذاری بصورت زنجیره ای به منظور کم کردن ریسک طرح‌ها (مانند کمبود خوراک، کمبود و قطعی برق، آب و گاز، عدم جذب ارزش افزوده، خام فروشی و ...).
۴. طراحی مدل‌های سرمایه‌گذاری غیر مداخله ای متناسب با ساختار تامین مالی، اهلیت و توانمندی شرکای طرح، سوابق قبلی اجرای طرح، سطوح تکنولوژی بکار رفته و ریسک‌های مترتب بر طرح.
۵. ارزیابی طرح‌ها و مستندسازی فرآیندهای ارزیابی، تامین مالی و خروج از طرح‌ها در قالب مدیریت دانش به منظور مرجعی برای تجارب حوزه‌های سرمایه‌گذاری در کشور.
۶. طراحی ابزارهای نوین تامین مالی ارزی به منظور تامین مالی ارزی طرح‌ها از طریق بازار سرمایه (کمک به توسعه بازار) مانند صندوق پروژه ارزی، صندوق سرمایه‌گذاری خصوصی ارزی، انتشار انواع اوراق ارزی به منظور ایجاد سازوکار سرمایه‌گذاری ارزی در کشور و استفاده از منابع ارزی راکد موجود (برآوردها حاکی از حدود ۱۸ الی ۳۵ میلیارد دلار منابع ارزی راکد موجود در کشور)، مانند انتشار اوراق سلف ارزی با شرکت ملی مس ایران.
۷. رویکرد فعال در اصلاح اقتصاد طرح‌ها با نقش سرمایه‌گذار و اطمینان از بازگشت ارزی منابع تزریق شده:
۱، ۷ تغییر مدل کسب و کار نیروگاه، اقتصادی نمودن سرمایه‌گذاری در نیروگاه‌ها، طراحی مدل برد-برد برای تمامی ذینفعان طرح و اطمینان از بازگشت ارزی منابع تزریق شده صندوق توسعه ملی.

۷,۲ تغییر مدل شیرین سازی و انتقال آب، اطمینان از اقتصادی بودن سرمایه‌گذاری در آن و بازگشت ارزی منابع تزریق شده.

۸. افزایش تراز ارزی کشور با رویکرد سرمایه‌گذاری غیرمداخله‌ای زنجیره‌ای در طرح‌های دارای صادرات ارزی و یا طرح‌های که محصولات هدف آنها در حال حاضر بصورت واردات و در قالب خروج ارز از کشور انجام می‌پذیرد. بطور مثال در سرمایه‌گذاری زنجیره‌ای تعریف شده از توسعه میادین گاز، استحصال گازهای غنی و تولید محصولات پتروشیمی، با مشارکت حدود ۸۲۵ میلیون دلار صندوق تاکنون، تراز ارزی کشور ۷۶۰ میلیون دلار بصورت سالانه جابجا شده است که با به ظرفیت رسیدن مشارکت توسعه میادین گازی این رقم به ۱/۲ میلیارد دلار در سال افزایش خواهد یافت و با تکمیل زنجیره آن (مشارکت ۷۰۰ میلیون دلاری جدید صندوق در پتروشیمی PDH-PP) و با تولید محصولات پتروشیمی این رقم به حدود ۱/۵ میلیارد دلار، افزایش درآمد سالانه ارزی کشور خواهد رسید و این مهم ضمن جلوگیری از خام فروشی، کمک به توسعه زنجیره‌های پایین دست پتروشیمی و نگهداشت و افزایش ۶۰ میلیون مترمکعب گاز در روز (حدود ده درصد کل مصرف گاز کشور) انجام می‌پذیرد. باید توجه داشت قبل از ورود صندوق تمامی این گاز غنی در مصارف خانگی سوزانده شده و هدر می‌رفت و موجب تولید سالانه ۱۰/۵ میلیون تن گاز آلاینده در فضای شهری می‌گردید.

۹. نقش فعال سرمایه‌گذاری به منظور ایجاد ارتباط میان طرح‌های سرمایه‌گذاری بینا وزارتخانه‌ای، مانند تکمیل زنجیره امنیت غذایی از معدن، پتروشیمی، کشاورزی و صنایع غذایی و ارتباط منسجم و معنادار میان آنها.

۱۰. نقش فعال در کمک به بازار سرمایه: مشارکت صندوق توسعه ملی در صندوق تثبیت بازار طی یکسال گذشته از ۳۰ درصد به حدود ۷۰ درصد افزایش یافته است.

۱۱. برنامه‌ریزی به منظور اهرمی کردن منابع صندوق و جذب سرمایه‌های راکد ارزی موجود (رسوب ارزی حساب بانکها، شرکتها، موسسات و سرمایه‌گذاران خصوصی).

۱۲. جذب سرمایه‌گذار خارجی از طریق هم‌سرمایه‌گذاری در طرح‌های اولویت‌دار کشور.

۱۳. توسعه ظرفیت دانش بنیان‌ها از طریق طراحی و سرمایه‌گذاری در ابزارهای مکمل در مراحل مقیاس پذیری و بلوغ.

۱۴. سرمایه‌گذاری خارجی در جهت تکمیل زنجیره سرمایه‌گذاری داخلی و در راستای رفع نیازهای داخلی کشور و استفاده از ظرفیت‌های موجود مغفول مانده و با در نظر گرفتن موضوعات مرتبط با اقتصاد مکمل کشورهای هدف.